

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 30103/2023
13.12.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Радослав Влашковић, адвокат из ..., против тужених ЈП „Електропривреда Србије“ Београд и „Електродистрибуција“ доо Београд – Огранак Електродистрибуција Крагујевац, чији је пуномоћник Тамара Рамач, адвокат из ..., ради чинидбе, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Крагујевцу Гж 7413/22 од 15.05.2023. године, у седници одржаној дана 13.12.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ решење Вишег суда у Крагујевцу Гж 7413/22 од 15.05.2023. године и предмет **ВРАЋА** том суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П 978/20 од 29.06.2021. године, првим ставом изреке, обавезано је ЈП „Електропривреда Србије“ Београд да са тужиоцем, као привремено евидентираним купцем електричне енергије са ЕД бројем ... почев од 02.05.2020. године на основу решења Основног суда у Крагујевцу И 3064/19 од 31.12.2019. године и законском наследником покојног ББ, бившег из ..., као евидентираниог корисника електричне енергије са ЕД бројем ..., закључи уговор о продаји електричне енергије за породичну стамбену зграду у селу ..., кућни број ..., преко електричног бројила ... или новог бројила, са свим битним елементима уговора прописаним законом о облигационим односима, Законом о енергетици и Уредбом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом и да омогући тужиоцу несметано гарантовано снабдевање електричном енергијом наведене породичне стамбене зграде. Другим ставом изреке тужба је одбачена у делу којим је тражено обавезивање тужене Електродистрибуције Србије доо Београд – Огранак електродистрибуција Крагујевац да са тужиоцем закључи уговор о приступу дистрибутивном систему електричне енергије за објекат означен у првом ставу изреке. Трећим ставом изреке обавезано је тужено ЈП „Електропривреда Србије“ Београд да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 63.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Четвртим ставом изреке обавезан је тужилац да туженој Електродистрибуцији Србије доо Београд – Огранак електродистрибуција Крагујевац накнади парничне трошкове у износу од 10.500,00 динара.

Решењем Вишег суда у Крагујевцу Гж 7413/22 од 15.05.2023. године, првим ставом изреке, усвојена је жалба туженог ЈП „Електропривреда Србије“ Београд и укинута је пресуда Основног суда у Крагујевцу П 978/20 од 29.06.2021. године у првом ставу изреке. Другим ставом изреке одбачена је као недозвољена тужба поднета против туженог ЈП „Електропривреда Србије“ Београд. Трећим ставом изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правоснажног решења донетог у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију указујући на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП.

Испитујући правилност побијаног решења применом члана 408. у вези са чланом 420. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 са изменама и допунама), Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, након смрти свог оца ББ, бившег из ..., преминулог дана 12.12.1995. године, правоснажним решењем Општинског суда у Крагујевцу О 2/96 од 25.04.1996. године тужилац и његова мајка ВВ, преминула дана 05.02.2019. године оглашени су наследницима на непокретности у селу ..., кућа број По контроли мерног места ЕД ... обављеној од стране правног претходника тужене Електродистрибуције доо Београд – Огранак Електродистрибуција Крагујевац дана 08.08.2017. године, наложена је контрола мерног уређаја и читавање бројила, чему се приступило дана 18.09.2019. године, када је записником К-2 констатовано да је под утицајем електромагнета остварена неовлашћена потрошња и наложени су демонтажа и испитивање бројила број Даном 29.10.2019. године обустављена је испорука електричне енергије на наведеном бројилу и регистровани корисник ББ одјављен је даном 02.11.2019. године.

Тужилац је доношењем решења Основног суда у Крагујевцу И 3064/19 од 31.12.2019. године издејствовао одређивање привремене мере којом је туженом ЈП „Електропривреда Србије“ Београд наложено прикључење електричне енергије на наведеном бројилу, уз обавезивање тужиоца на полагање јемства од 73.379,31 динар, уплатом тог износа на рачун наведеног правног лица, које је након тога тужиоцу упутило позив за закључење уговора о гарантованом снабдевању електричном енергијом. Доказ о пријему тог позива од стране тужиоца наведено тужено правно лице није доставило, а тужилац је лично даном 06.02.2020. године поднео захтев за закључење уговора.

Правоснажном пресудом Основног суда у Крагујевцу К 1073/19 од 02.10.2020. године тужилац је ослобођен оптужбе да је у периоду од 12.06.2017. године до 08.08.2017. године деловањем електромагнетним пољем на електрично бројило ... -...-..., инсталираног у његовом породичном домаћинству, чиме је испоручиоца електричне енергије оштетио у износу од 49.264,56 динара.

Код тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је тужбени захтев истакнут према туженом ЈП „Електропривреда Србије“ Београд усвојио и обавезао га да сходно захтеву тужиоца и позиву упућеном тужиоцу, у смислу члана 190. Закона о енергетици са њим закључи уговор о гарантованом снабдевању електричном енергијом. У делу петитума којим је тражено обавезивање тужене Електродистрибуције доо Београд – Огранак електродистрибуција Крагујевац – да са тужиоцем закључи уговор о приступу дистрибутивном систему електричне енергије за породично стамбену зграду у селу ..., кућни број ..., преко бројила број ... или новог бројила, у складу са важећим законским прописима, тужба је сходно члану 16. став 1. ЗПП одбачена због апсолутне ненадлежности суда, јер се у складу са чланом 204. став

2. у вези са чланом 140. став 1. и 2. Закона о енергетици о испуњености услова за наведену чинидбу одлучује у управном поступку.

Поступајући по жалби туженог ЈП „Електропривреда Србије“ Београд другостепени суд је исту усвојио, првостепену пресуду укинуо и сходно члану 16. став 1. и 2. ЗПП тужбу поднету против тог правног лица као недозвољену одбацио са образложењем да одлучивање о траженом облику правне заштите у смислу члана 1. ЗПП не спада у надлежност парничног суда.

Према становишту Врховног суда, ревоизијом тужиоца основано се указује да је другостепена одлука захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. ЗПП, која постоји када је одлучено о захтеву који не спада у судску надлежност (члан 16.), односно ако је суд одбио да одлучује о захтеву за који је надлежан. Чланом 1. ЗПП прописано је да се овим законом уређују правила поступка за пружање судске правне заштите по којима се поступа и одлучује у парницама за решавање спорова насталих поводом повреде права личности и спорова из породичних, радних, привредних, имовинско правних и других грађанско правних односа, осим спорова за које је посебним захтевом прописана друга врста поступка.

Околност да је тужиоцу, као власнику објекта у селу ..., кућни број ..., испорука електричне енергије обустављена применом члана 52. став 4. Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом, због утврђеног оштећења бројила насталог, према налазу вештачења обављеног у кривичном поступку вођеном против тужиоца, услед дејства јаке спољне електромагнетне силе, не ускраћује право тужиоца да према условима прописаним наведеном уредбом од туженог ЈП Електропривреда Србије Београд захтева закључење уговора о гарантованој испоруци електричне енергије и успостављање њене испоруке преко постојећег или новопостављеног бројила. Такође, код поднетог захтева тужиоца за закључење уговора и код тврдње туженог ЈП „Електропривреда Србије“ Београд да је тужиоцу упућен позив за приступи закључењу уговора о гарантованој испоруци електричне енергије, чињеница да после смрти свог оца, као ранијег уговорног корисника, сходно члану 47. став 5. Уредбе тужилац у року прописаном чланом 47. став 1. Уредбе није поднео захтев за закључење уговора, истом не ускраћује право да то учини накнадно. Да ли ће сходно члану 53. у вези са чланом 51. став 1. тачка 2. Уредбе за закључење уговора бити испуњени прописани услови, питање је од кога зависи основаност тужбеног захтева истакнутог према туженом ЈП „Електропривреда Србије“ Београд, али то не утиче на дужност редовног суда опште надлежности да у парничном поступку мериторно расправи спорни однос.

Сагласно томе, није било места одбацивању тужбе због апсолутне ненадлежности суда, са ког разлога је сходно члану 420. став 1. у вези са чланом 407. став 1. и 2. и чланом 415. ЗПП одлучено као у изреци.

**Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић